

ЗМІСТ

1. Вступ.....	2
2. Основна частина.....	3-12
2.1 Теоретична частина.....	3-6
2.2. Практична частина.....	7-12
3. Висновки.....	13
4. Список використаних джерел.....	14

Вступ

Основною і провідною метою у викладанні іноземних мов у школі є комунікативна мета, яка і визначає весь освітній процес. Однією з основних форм мовного спілкування є діалогічна мова. Тому, саме цю тему я обрала для своєї роботи. Саме живе спілкування, вираження своїх думок, емоцій є найскладнішою частиною у вивченні іноземної мови. Як часто нам рідною мовою не вистачає потрібних слів, виразів, щоб висловити весь спектр наших емоцій, думок! А висловити все це іноземною, не рідною нам мовою - ось це, та ще задача!

Діалогічна мова складніше монологічної, і з точки зору напруженості уваги, і з точки зору різноманітності і якості використовуваних мовних зразків, і по ряду інших причин, проте, з точки зору послідовності в навчанні усному мовленні все ж перевагу слід віддати діалогічному мовленню. Адже саме через діалог відпрацьовуються і запам'ятовуються окремі мовні зразки, цілі структури, які використовуються потім у монологічному мовленні.

Головна мета навчання учнів іноземній мові - навчитися спілкуватися, тобто навчитися почути іншого учасника спілкування, правильно реагувати на його висловлювання і вміти надати свою інформацію. Тому діалогічне спілкування повинно бути присутнім на кожному уроці, даючи здобувачам освіти більше часу на практику усного мовлення, залучаючи здобувачів освіти в тематику уроку і, таким чином, роблячи їх активними учасниками освітнього процесу, що вирішує проблему мотивації до вивчення іноземної мови.

Діалогічна мова може бути помічником на всіх етапах уроку. На етапі введення в тему короткі діалоги можуть бути спрямовані на породження зацікавленості здобувачів освіти до даної теми. Приклади таких завдань ми розглянемо нижче. Діалоги-дискусії після прочитаного тексту, прослуханого аудіофайлу, після розповіді вчителя про якесь явище, новину також вирішують відразу кілька освітніх і виховних завдань, таких як, поповнення лексичного запасу, навчання діалогічному мовленню, розширення кругозору, виховують толерантність до думки інших учасників бесіди. Таким навичкам, а також вмінню працювати в групі вчать діалоги спільного вибору.

2.1 Теоретична частина.

1. Діалогічна мова як форма говоріння.

1.1 Лінгвістична характеристика діалогічного мовлення.

Кожна з двох форм усного мовлення - діалогічного і монологічного має свої лінгвістичні особливості, тому до навчання кожної з них необхідний диференційований підхід.

Під діалогом розуміється форма мови, при якій відбувається безпосередній обмін висловлюваннями між двома або кількома особами. В основі будь-якого діалогу лежать різні висловлювання, а їх комбінування становить його сутність.

Прийнято виділяти розповідні, питальні і спонукальні висловлювання, кожне з них може бути стверджувальним і негативним. Оповідання складається у повідомленні (позитивному або негативному) про якийсь факт дійсності, явище, подію. Питання мають мету спонукати співрозмовника висловити думку, яка його цікавить. У спонукальних висловлюваннях виражається волевиявлення мовця: наказ, прохання, благання, загроза, порада, пропозиція, застереження, згода, дозвіл, відмова, заклик, запрошення до спільної дії, бажання.

Діалогічна мова має свої особливості щодо підбору, оформленню та функціональній спрямованості використання мовного матеріалу. Так, для неї, характерно вживання вступних слів, вигуків, штампів, виразів оціночного характеру, що відображають реакцію, говорити на отриману інформацію, які заперечують або підтверджують висловлену думку, що виражають сумнів, подив, побажання.

Також велике значення в діалозі мають невербальні виражальні засоби мови, такі як жести або міміка. Ще Л.П. Якубінський в своїх роботах писав, що мова являє собою різновид людської поведінки, є фактом психологічним, свого роду проявом людського організму, а також фактом соціологічним, тобто залежним від спільного життя організмів в умовах взаємодій. Таким чином, вже при створенні перших робіт в області лінгвістичних проблем, дослідники брали мову за один із видів діяльності людини.

1.2 Психологічна характеристика діалогічного мовлення.

У психологічному плані діалогічна мова завжди має наступні характеристики:

діалогічна мова завжди мотивована. Це означає, що ми завжди говоримо з якоїсь причини, з якоюсь метою, яка визначається або зовнішніми, або внутрішніми стимулами. Цю характеристику неодмінно потрібно враховувати на початковому етапі. Потрібно викликати у дитини бажання, потребу говорити, а для цього необхідно створювати умови, при яких з'явилося б бажання щось сказати, висловити свої думки, почуття, а не тільки відтворювати чужі, що, на жаль, часто спостерігається у школі, коли дитині не представляється така можливість, а підміняється відтворенням завченого напам'ять. До таких умов, перш за все, можна віднести використання таких стимулів, які б викликали у здобувача освіти потребу «висловити себе». Це можливо при створенні сприятливого психологічного клімату, доброзичливого ставлення до учителя і в колективі класу, зацікавленості у виконанні запропонованих завдань, прагненні виконати такі завдання добре.

Мова завжди звернена до слухача, адресована аудиторії. Це означає, що ми завжди говоримо з кимось, для когось, щоб висловити свою думку, поділитися думками, переконати, довести, запитати, попросити, і т.д. Іншими словами, мова повинна носити звернений характер. Ця характеристика тісно пов'язана з попередньою. Той, хто говорить, приваблює слухачів тим, що він висловлює своє, індивідуальне. Так, якщо учень розповідає про свою улюблену тварину та ще показує фотографію або іграшку (наприклад, собаки), він «створює» собі слухача і його мова набуває звернений характер. Вчитель повинен давати такі завдання, такі установки, які виходячи з конкретних умов групи, реалізували б ці характеристики мови.

Мова завжди емоційно забарвлена, оскільки мовець висловлює свої думки, почуття, ставлення до того, що він говорить. При навчанні мові, починаючи з перших висловлювань, потрібно, по можливості, враховувати цю характеристику. Вона також пов'язана з попередніми двома. Якщо учень говорить про своє, нехай тими ж обмеженими мовними засобами, то його мова буде емоційно забарвлена, вона буде виражати його ставлення до того, що він говорить.

Мова завжди ситуативно обумовлена, так як вона відбувається в певній ситуації. Це необхідно враховувати в шкільній практиці. На уроці вчителю слід долучити здобувачів освіти до навчання іспанської мови шляхом

використання реальних ситуацій або шляхом створення навчально-мовних ситуацій за допомогою наочності: іграшок, предметів, картинок, малюнків.

Але дуже часто виникають труднощі у освітньому процесі. Це не тільки сором'язливість, але і страх зробити лексичну або граматичну помилку.

Тому при організації освітньої діяльності, спрямованої на формування навичок говоріння, в тому числі, діалогічного спілкування, вчитель повинен керуватися сучасними підходами до навчання. Деякі традиційні підходи до навчання говорінню приділяють занадто багато уваги граматичній правильності мови, в результаті чого виникають проблеми, труднощі при вивченні іноземної мови, небажання говорити через острах зробити помилку.

Основні причини труднощів, що виникають при виконанні завдань по говорінню це: занадто пильна увага вчителя до помилок, відсутність мотивації, відсутність необхідної підтримки (лінгвістичної та психологічної). Розглянемо, як ці складності можна подолати.

Сучасний підхід до навчання говорінню передбачає наступні ключові моменти, які допомагають подолати труднощі при навчанні діалогічного мовлення:

- персоналізація, тобто здобувачі освіти охоче виконують завдання, які дають можливість описати свій життєвий досвід, представити себе на місці дійової особи;
- побудова діалогів, в яких можлива варіативність, створення власної сюжетної лінії, проявити свою індивідуальність;
- більше працювати в парах, групах, так як це знімає проблеми сором'язливості і дає можливість розширити практику розмовної мови на уроці;
- дотримуватися балансу між правильністю мови і вільним володінням мовою, вчитель повинен усвідомлювати, що при спонтанному мовленні і на етапі навчання не можна концентрувати увагу на граматичній правильності мовлення;
- задача вчителя забезпечити дитину інструментарієм для успішного ведення бесіди, дати час на підготовку, якщо завдання передбачає використання нових лексико-граматичних чи мовних одиниць, що неодмінно позначиться на лексико-граматичній наповнюваності і швидкості мови при розігруванні діалогу;

- учитель повинен надати дитині можливість більше говорити на уроці, звівши до мінімуму час, коли говорить учитель, тим більше на вищому етапі навчання. Урок повинен бути спланований для навчання здобувачів освіти, а не для практики вчителя.

Інструментарій для побудови діалогів.

Для вільного володіння мовою та вмінням вести бесіду іспанською, здобувачі освіти, перш за все, повинні навчитися володіти «лексикою співрозмовника», вміти правильно погодитися, не погодитися, використовувати різні фрази для висловлення своєї думки, пропонувати і запитувати ідеї.

З метою навчання учнів даної лексики бажано використовувати наочний матеріал. Він може бути представлений на стенді в класі, або в якості роздаткового матеріалу, який здобувачі освіти використовують кожного разу, виконуючи завдання на побудову діалогічного висловлювання, поки не зможуть використовувати цю лексику в мові вільно.

2.2. Практична частина

Для ефективної та зручної роботи на уроках іспанської мови, ми розробили здобувачам освіти вправи, які допоможуть оволодіти навичками діалогічного мовлення.

Ми розробили вправу, яка дозволяє «прокочати» величезну кількість тем, лексики, граматичних структур за 10 – 15 хвилин. Це дуже ефективна, цікава вправа, яку можна використати до будь якого рівня навчання. Я назвала її «Batería de preguntas». Ось в чому вона полягає:

Іспанська абетка має 27 літер, один учень з групи називає будь яке число, від 1 до 27. Вчитель називає літеру, яка співпадає з цим номером. Наприклад випадає літера – А. Вчитель просить учнів назвати за 1-2 хвилини слова, які починаються з літери А, наприклад, учні називають наступні слова:

amigo

América

avestrúz

abuelo

Andalucía

Вчитель записує ці слова на дошці. А далі починається «Батарейка запитань». На кожне слово вчитель і діти ставлять безліч запитань. Як приклад візьмемо перше слово « amigo» і починаємо:

- ¿Tienes un amigo verdadero?, ¿Cómo se llama tu amigo?, ¿En qué país vive tu amigo?, ¿En que ciudad?, ¿Dónde estudia?, ¿Qué le gusta hacer, comer, leer?,
- ¿Dónde descansa tu amigo en vacaciones?, ¿Tiene mascotas?, ¿Qué mascotas tiene?, ¿Cómo se llaman sus mascotas, qué comen? etc .

Як ми бачимо, таких запитань можна поставити безліч, тільки фантазуйте. Так працюємо з кожним словом.

Також хочу поділитися ще одним видом роботи, який допомагає зануритися здобувачам освіти в реальну життєву ситуацію і стати її героєм або учасником. За допомогою Power Point створюємо презентацію на необхідну нам тему. Наприклад за темою “ Погода та природні явища”. Далі учні обирають свою роль у цій презентації.

Один учень обирає роль журналіста, який веде репортаж з місця подій, інший учень - ведучий новин, який докладно розпитує свого колегу про хід подій. Також діти згадують назви країн, столиць, національностей. Щоб вся група брала участь в опитуванні, додаємо «дзвоник до студії», кожен учень може, так би мовити, подзвонити і поставити своє запитання журналісту.

Cuadro № 1

- El interlocutor: Buenos días señor Lopez, díganos ¿Dónde está Usted y qué pasa allí?

- El periodista: Muy buenos días, mis amigos. Como veis, estoy bien congelado. Es que estoy en Groenlandia.

- El mirador: Buenos días señor Lopez, en qué ciudad está Ud, y he olvidado, ¿Cómo se llama la capital de Groenlandia?

- El periodista: Estoy en

Nuuk, la capital de esta isla fría.

- El interlocutor: ¿Qué tiempo hace hoy en Groenladiá?

- El periodista: Hoy hace muchísimo frío, hace viento, hay mucha nieve. Esperamos la tormenta de nieve.

- El mirador: Señor Lopez, ¿cómo se portan los animales locales en tales condiciones climáticas?

- El periodista: Pues, los zorros polares, osos polares, focas, morsas se sienten bien, y los pájaros árticos se ocultan de la tormenta de nieve. Pues bien mis amigos, voy a tomar el té caliente, hace un frío de perros, ya estoy casi congelado. Hasta luego.

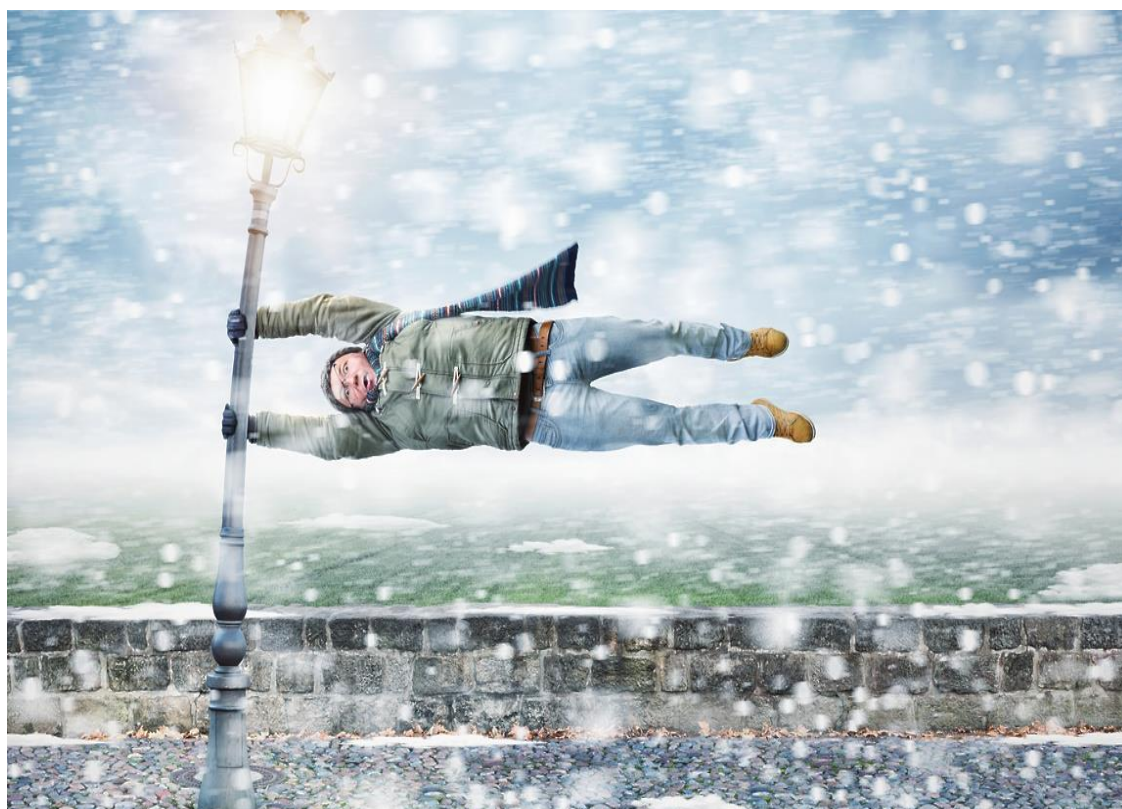
Нижче ще декілька слайдів, де можна обговорити погоду, країни, одяг ведучого та інше.

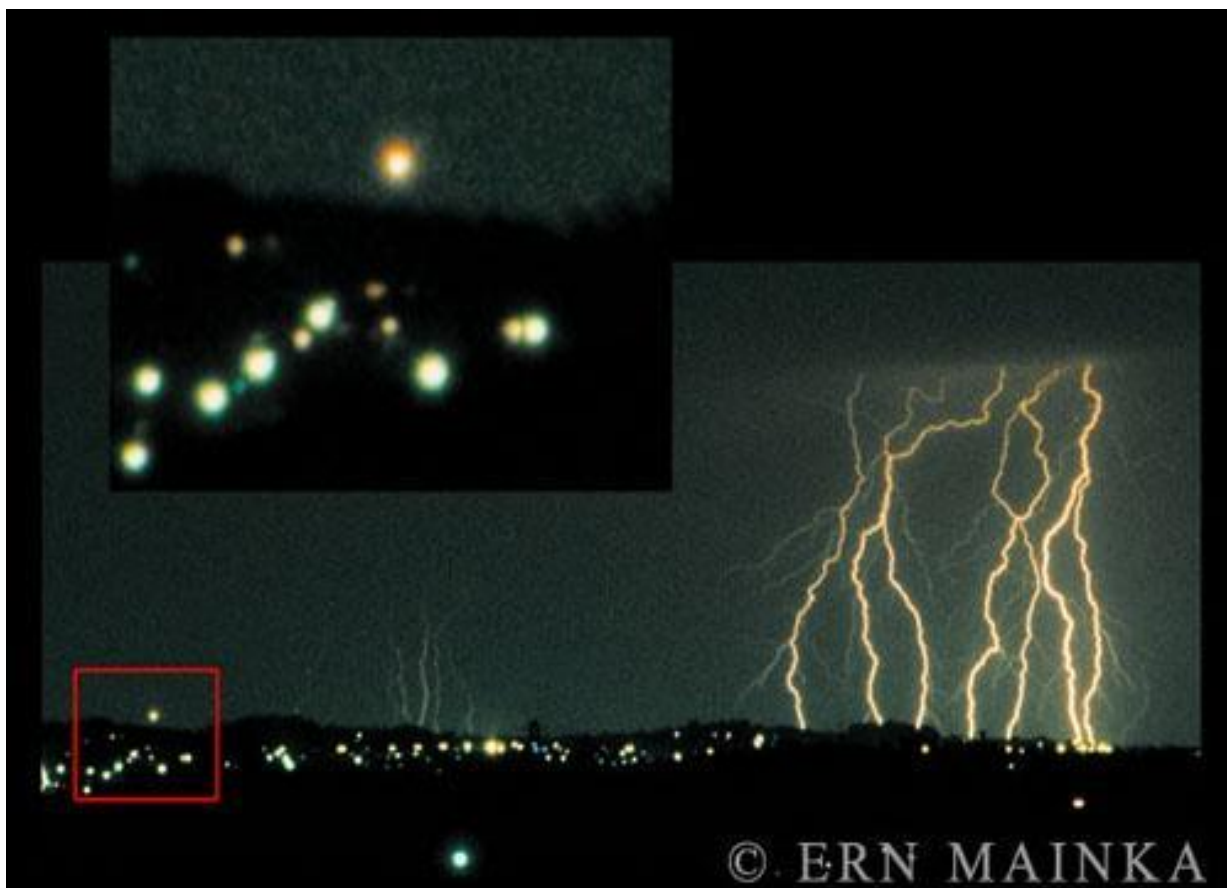
Cuadro № 2

Cuadro № 3

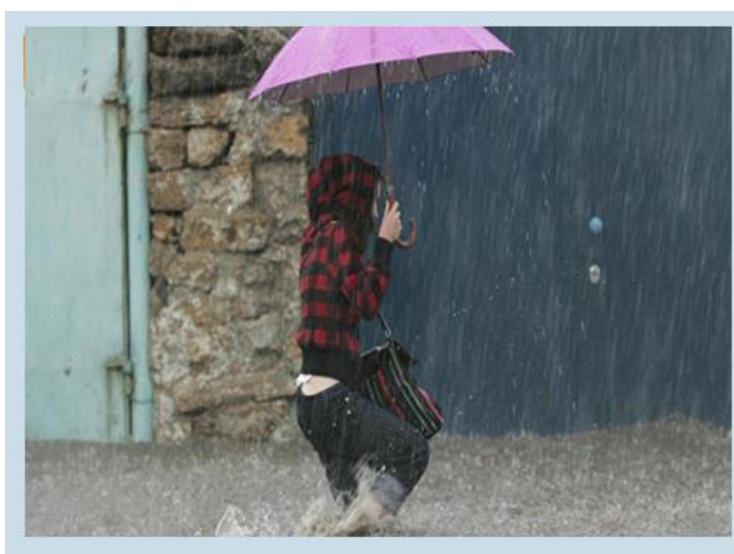

Cuadro № 4

На цьому слайді ми бачимо кілька природних явищ: грім, блискавки, кульові блискавки. Тому можна обговорити не тільки погоду, природні явища, країни, але і власний досвід. Можливо хтось із здобувачів освіти або їх друзів особисто бачив це природне явище.

Cuadro № 5

Ці вправи дуже цінні тим, що можна обговорити величезну кількість тем, використати багато лексики. І, навіть, сам вчитель не завжди знає куди може завести дискусія. Тому вчитель повинен завжди перебувати, так би мовити, в тонусі - читати, розширювати свій кругозір.

Ще одне дуже ефективне та цікаве завдання. У цьому завданні фантазія безмежна. Це фото з різних фільмів, мультфільмів. До цих світлин можна підібрати величезну кількість запитань, завдань на граматику, можна «прокачати» будь-який граматичний час або конструкцію. Здобувачам освіти дуже подобається таке завдання тому що багато фільмів знайомі дітям та й самі фото дуже оригінальні.

Висновки

Комунікативний підхід в навчанні іноземній мові означає, що для успішного оволодіння мовою, здобувачі освіти повинні знати не тільки мовні форми (граматику, лексику, вимову), але також мати уявлення про те, як їх використовувати для цілей реальної комунікації.

Діалог є комунікативною формою усного спілкування, при якій відбувається безпосередній обмін висловлюваннями між двома або кількома особами. Навчальний діалог повинен відображати реальні життєві ситуації, тобто бути ситуативним, враховувати інтереси підлітків, давати їм можливість застосувати свій життєвий досвід, тобто бути особистісно-орієнтованим.

Діалогічна мова під час навчання іноземній мові є одночасно і метою і засобом цього навчання. Тому використовувати діалог потрібно на всіх етапах уроку іноземної мови, що збільшує обсяг мовної практики, активно залучає здобувачів освіти до говоріння, допомагає вирішити деякі труднощі при навчанні іноземній мові, підвищує мотивацію до навчання.

4. Список використаних джерел

1. Аріян М. А. Використання виховного потенціалу мовного етикету на іноземній мові. Іноземні мови в школі. - 1991. - № 2. - С.7-8.
2. Букічева О. А. Комунікативно-орієнтований підхід при навчанні діалогічного мовлення на початковому етапі. Іноземні мови в школі. - 2006. - № 5. - С. 50-53.
3. Вишневецький О.І. Діяльність учнів на уроці іноземної мови: Посібник для вчителів.- К.: Радянська школа,1989.- 224с.
4. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник для студ. вищих закл. освіти. - К. : Ленвіт, 2002. - 437 с.
5. Фіщук Л. В. Прийом інсценування на уроках англійської мови в молодших класах // Іноземні мови в школі. - 1990. - № 5. - С. 58-60.